

internationales literaturfestival berlin

21. duben 2015 – Celosvětové čtení u příležitosti 100. výročí genocidy Arménů

Mezinárodní literární festival Berlín (ilb) a Lepsiův dům Postupim (Lepsiushaus Potsdam) vyzývají dne 21. dubna 2015 k celosvětovému čtení u příležitosti 100. výročí vypuknutí genocidy Arménů.

Stovky arménských intelektuálů – básníci, hudebníci, poslanci parlamentu a duchovní – byly dne 24. dubna 1915 zatčeni v Konstantinopolu, dnešním Istanbulu, a deportováni do vnitrozemí Turecka, kde většina z nich byla zavražděna. Toto byl počátek zločinu proti lidstvu: Genocida Arménů během první světové války byla první systematicky plánovanou a provedenou genocidou moderny. V Osmanské říši jí za oběť padl víc než jeden milion Arménů.

Tyto události se konaly před zraky světové veřejnosti a jsou jednoznačně doloženy německými, rakousko-uherskými, italskými, americkými, skandinávskými, arménskými a osmánskými prameny, jakož i četnými historickými výzkumy. Již v srpnu roku 1915 psal *New York Times* o metodicky plánovaném programu čistky a vyhlazování, který historie doposud ještě nezažila. Německá říšská vláda, která byla spojená s Osmanskou říší, dospěla ke stejnému výsledku, aniž by proti tomu něco podnikla.

Turecká politika popírá osmanskou genocidu Arménů dodnes, ačkoliv fakty jsou již téměř 100 let jasné. Indická spisovatelka Arundhati Roy tento skandál veřejně tematizovala mimo jiné na mezinárodním literárním festivalu Berlín v roce 2009.

Nesčetné arménské hlasy byly v roce 1915 a v letech následujících umlčeny. Jiné hlasy se však ozvaly a ujmuly se slova proti zapomnění, mezi nimi čím dál více hlasů z demokratické turecké občanské společnosti. V upomínku na oběti a v sounáležitosti s výzvou k mezinárodnímu uznání vyzýváme dne 21. dubna 2015 k celosvětovému

čtení literárních textů arménských spisovatelů, mimo jiné jmenovitě Siamanto, Komitas, Yeghishe Tcharencz, William Saroyan, Hovhannes Shiraz, Paruyr Sevak, Hakop Mntsurian, Silva Kaputikyan a Hrant Dink.